

Przedstawiony dylemat etyczny, nie jest odosobnionym przypadkiem, a zawarte w nim wydarzenia, oparte zostały na faktach. Problematyka zaistniałej sytuacji, związana jest z nieuregulowaniem zawodu księgowego oraz brakiem jakichkolwiek przepisów dotyczących usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Jak wiemy, przeprowadzona w 2014 roku deregulacja zawodu księgowego, przyniosła ze sobą masę problemów, zarówno dla przedsiębiorców, jak i samym księgowym. Jednym z nich, jest opisany poniżej dylemat etyczny. Dla zaufania poufności danych, zostały użyte fikcyjne imiona.

OPIS PRZYPADKU

Pani Alicja zajmuje stanowisko Dyrektora ds. księgowości w niedużej spółce z o.o., należącej do sektora mikroprzedsiębiorstw. W ramach prowadzonej przez spółkę działalności, oferowany jest outsourcing księgowy. Dodatkowo, spółka zajmuje się również pisanem wniosków dla przedsiębiorców na pozyskanie dotacji z Unii Europejskiej. Podział obowiązków w firmie wygląda następująco: Pani Alicja zajmuje się wszelkimi sprawami związanymi z prowadzeniem biura rachunkowego, natomiast młody Prezes spółki, trzyma pieczę nad obszarem związanym z pozyskiwaniem dotacji. Relacje między Panią Alicją i Prezesem spółki są bardzo dobre i opierają się na wzajemnym zaufaniu. Prezes spółki nie posiada doświadczenia oraz wykształcenia w dziedzinie księgowości, dlatego też cały rozwój firmy związany z outsourcingiem księgowym, całkowicie powierzony jest Dyrektorowi ds. księgowości. Mimo iż Prezes spółki nie jest bezpośrednio związany z rachunkowością, to cała firma staje się członkiem wspierającym Stowarzyszenia Księgowych w Polsce oraz zostaje sygnatariuszem Kodeksu Zawodowej Etyki w Rachunkowości.

Na wniosek Pani Alicji, wszyscy pracownicy księgowi zatrudniani w firmie, obowiązkowo zgłaszają przynależność członkowską do Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Nakłada się na nich również obowiązek obligatoryjnego uczestnictwa w spotkaniach klubu biur rachunkowych, prowadzonych przez Stowarzyszenie. Wspólna integracja młodych

pracowników ze środowiskiem księgowym, daje poczucie wsparcia, przynależności oraz mocnego identyfikowania się z wartościami firmy. Panująca atmosfera w spółce jest naprawdę dobra i sprzyja rozwojowi całej jednostki oraz poszczególnym pracownikom zespołu księgowego. Firmę cechuje wysoka etyka, profesjonalizm, nienaganna opinia oraz zerowa rotacja pracowników.

Kilka miesięcy później Pani Alicja spodziewa się dziecka. Wspólnie z Prezesem ustalony zostaje plan działania, polegający na odpowiednim zabezpieczeniu, usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych prowadzonego przez firmę. Na czas nieobecności Pani Alicji, wsparciem dla zespołu będzie Pan Marek - księgowy z wieloletnim doświadczeniem, który pracuje również w innej firmie.

Pan Marek posiada ogromne doświadczenie w kontaktach z klientami, czego w sposób widoczny, brakuje obecnemu młodemu zespołowi księgowemu, a po odejściu Dyrektora ds. księgowości, umiejętność ta będzie kluczowa i niezbędna.

Nadszedł czas porodu. Po trzech miesiącach od rozwiązania, Pani Alicja zaczyna otrzymywać niepokojące wieści - mianowicie dowiaduje się, że dwie osoby z zespołu księgowego odeszły. Opóźnienie w otrzymaniu tak istotnej informacji, spowodowane jest złym stanem zdrowia Pani Alicji, w pierwszych tygodniach po porodzie. Zaniepoko-

OPIS PRZYPADKU

jona całą sytuacją, Pani Alicja aranżuje spotkanie z Prezesem spółki. W rozmowie zostają ujawnione obecne problemy jednostki: Pan Marek docelowo nie objął planowanego stanowiska w spółce i nie wsparł obecnego zespołu księgowego. Brak pewności siebie oraz doświadczenia w kontaktach z klientami młodych księgowych, doprowadza do zerwania umów na outsourcing księgowy, przez najbardziej kluczowych klientów. Pogorszona sytuacja finansowa spółki sprawia, że Prezes decyduje się nie wypłacać wynagrodzeń. Atmosfera pomiędzy pracownikami a Prezesem spółki jest bardzo napięta. Dodatkowo, można zauważyć znacząco pogorszony stan wyglądu Prezesa, co z pewnością wynika z obecnej sytuacji, w jakiej znajduje się firma. Niestety zbyt młody wiek Prezesa, przekłada się na nieumiejętność radzenia sobie z problemami oraz małą odpornością na stres.

Rozmowa pomiędzy Prezesem oraz Panią Alicją, doprowadza do wypracowania planu działania, mającego na względzie zabezpieczenia przyszłości spółki. Postanowienia są następujące: natychmiastowe wypłacenie zaległych wynagrodzeń, jak najszybsze przeprowadzenie rekrutacji oraz zdalne wsparcie przez Panią Alicję, obecnego zespołu księgowego. Docelowo Pani Alicja podjęła również decyzję, o jak najszybszym powrocie do pracy. Postanowiono również decyzję o przeniesieniu samej działalności biura rachunkowego do mniej kosztownego lokalu. Działalność polegająca na pisaniu wniosków o dotację dla przedsiębiorców, będzie prowadzona zdalnie, co znacząco pozwoli zmniejszyć obecne koszty w firmie. Kluczowym elementem jest również windykacja należności od przedsiębiorstw powiązanych z Prezesem spółki. Prezes spółki składa obietnice o jak najszybszym wdrożeniu planu działania.

W przeciągu dwóch miesięcy następuje całkowity powrót do firmy obecnego Dyrektora ds. księgowości. Przeniesienie outsourcingu księgowego do znacznie mniejszego, aczkolwiek tańszego lokalu, pozwala na wypłatę wynagrodzeń nowo zrekrutowanych księgowych. Problem dotyczący wypłaty zaległego, dwumiesięcznego wynagrodzenia Pani Alicji ma zostać rozwiązany ugodą ratalną. Mija kolejny miesiąc, w którym Pani Alicja nie otrzymuje wynagrodzenia za swoją pracę. Ponadto, również w tym miesiącu żadna osoba z zespołu księgowego nie otrzymuje wynagrodzenia. Dodatkowo Pani Alicja otrzymuje z zewnątrz bardzo niepokojące sygnały. Z otrzymanej korespondencji bankowej wynika, że wszystkie wpływy spółki, są „przejadane” w drogich sklepach i lokalach przez Prezesa spółki. Co więcej, z otrzymanej korespondencji wynika, że zaprzestano regulować wszelkie zobowiązania dotyczące spółki. Równocześnie z korespondencją przychodzi wypowiedzenie umowy najmu lokalu. Brak możliwości jakiegokolwiek kontaktu z Prezesem spółki może oznaczać tylko jedno...

W rozmowie z zespołem księgowym Dyrektor ds. księgowości przedstawia faktyczną sytuację spółki. Ciężki okres przedświąteczny nie ułatwia całej rozmowy, a wręcz ją bardzo utrudnia. Ze względu na długoletnią, partnerską współpracę z niektórymi przedsiębiorcami,

Pani Alicja postanawia nieodpłatnie rozliczyć do końca obecny okres księgowy. Jej zdaniem, pozwoli to na bezstresowe rozwiązanie umowy z poszczególnymi klientami oraz wydaje się etyczne. Przedstawia swój pomysł całemu zespołowi, który podejmuje decyzję pozostać i nieodpłatnie pracować razem z nią. W międzyczasie, Pani Alicja kontaktuje się kolejno z poszczególnymi klientami,

OPIS PRZYPADKU

zapoznając ich z obecną sytuacją spółki. Po zakończeniu rozliczenia i wystaniu wszystkich deklaracji, następuje rozwiązywanie umów z klientami oraz wydanie kompletu dokumentacji. Następnie sprawa zostaje zgłoszona do adwokata, a za jego po-

średnictwem do Prokuratury. Dodatkowo zostają wysłane powiadomienia o zaistniałej sytuacji do wspólników spółki, którzy powiązani są rodzinie z Prezesem spółki.

ANKIETA/PYTANIA POMOCNICZE

1. Jaki główny problem możemy zaobserwować w przedstawionej sytuacji, który jest wynikiem deregulacji zawodu księgowego?
2. Czy osoby nie posiadające żadnego wykształcenia oraz doświadczenia w księgowości, rozumieją zasady etyki rachunkowości?
3. Czy Pani Alicja, sprawując tak wysoką pozycję w obszarze księgowości, powinna obdarowywać Prezesa spółki tak wielkim zaufaniem?
4. Czy etyczne było wyrażenie zgody Dyrektora ds. księgowości na nieodpłatne świadczenie pracy w okresie świątecznym przez zespół księgowy?
5. Czy Pani Alicja nie powinna od razu zgłosić sprawę do prokuratury, a nie dopiero po zamknięciu okresu rozliczeniowego i wydaniu dokumentów księgowych?
6. Czy uregulowanie zawodu księgowego oraz wprowadzenie regulacji dot. działalności biur rachunkowych przyczyniłby się do zniwelowania powyższego problemu?
7. W jaki sposób należy uregulować działalność biur rachunkowych, aby zabezpieczyć księgowych przed nieuczciwymi osobami decyzyjnymi?
8. Jakie problemy można by było zauważyć w przedsiębiorstwie, gdyby nie mogli oni odzyskać swojej dokumentacji księgowej?